

[Glistrup]

ved en forhøjelse af det allerede eksisterende personfradrag, der jo i 1979 er 14.500 kr.

Besvarelse (23/4 79):

Økonomiministeren (Anders Andersen):

1. En vurdering af de samfundsøkonomiske virkninger af det anførte forslag om at erstatte en lønstigning med skattelempelse, der giver stort set samme disponible indkomst for en gennemsnitslønmodtager, vil altid være behæftet med usikkerhed og må nødvendigvis bygge på en række – til dels vilkårligt valgte – forudsætninger. I modelberegningen af sådanne virkninger vil der på en række områder være så tilpas mange historiske erfaringer, at f. eks. vurderingerne af forbrugsudviklingen ved ændringer i den disponible realindkomst kan gennemføres med en rimelig sikkerhed, så længe der er tale om relativt beskedne forskydninger i de bestemmende faktorer som f. eks. beskatningsforhold, prisforløb m.v. På andre områder er det historiske erfaringsmateriale enten væsentligt spinklere eller langt mindre entydigt, således at modelberegninger i høj grad kommer til at hvile på de specifikke forudsætninger, der lægges til grund i den enkelte modelberegning. Sådanne forhold gør sig bl. a. gældende, når man skal vurdere virkningerne af en omkostningsdæmpning på priserne og – især – når man skal vurdere, hvorledes et ændret prisforløb via konkurrenceforholdene slår igennem på eksport og import, herunder den hastighed, hvormed forskydningerne sætter sig igennem, jfr. i øvrigt finansministerens svar af 22. marts 1979 på spørgsmål 3 (alm. del – bil. 22) fra folketingets politisk-økonomiske udvalg.

I de følgende kommentarer har man taget udgangspunkt i de beregningsresultater, der fremgår af det tekniske notat, der ledsagede omtalte besvarelse, sammenholdt med – de erfaringsmæssigt noget sikrere – beregninger over virkningerne af moderate ændringer i beskatningsforholdene. Det skal tilføjes, at man intet kendskab har til de specifikt valgte forudsætninger bag de i spørgsmålet anførte beregningsresultater.

2. Det anførte forslag indebærer, at en lønstigning på 2.500 kr. erstattes af en tilsvarende forhøjelse af lønmodtagerfradraget, således at den disponible indkomst for en beskæftiget gennemsnitslønmodtager stort set

stiger lige meget i de to situationer. Da pristigningen ved omlægningen imidlertid bliver lavere, vil der ske en forøgelse af den disponible realindkomst og dermed af forbrugsmulighederne. Den deraf følgende forbrugsstigning vil trække større import, produktion og beskæftigelse med sig, og det må antages, at disse virkninger vil vise sig relativt hurtigt; formentlig vil den fulde effekt være slået igennem i løbet af et års tid. Efterhånden vil den lavere omkostningsstigning sætte sig igennem i eksporten og i et vist omfang også føre til en forskydning i hjemmemarkedsefterspørgslen fra import til indenlandsk produktion. De sideløbende positive virkninger på produktion, beskæftigelse og betalingsbalancen vil imidlertid tage tid, og under de valgte forudsætninger vil de fulde virkninger næppe have vist sig før efter tre-fire års forløb.

Dette forløb i efterspørgsel og produktion vil skønsmæssigt resultere i en beskæftigelsesudvikling som anslået af Industrirådet, dvs. en merbeskæftigelse på opimod en snes tusinde personer, når virkningerne har sat sig helt igennem i løbet af tre-fire år. Den omstændighed, at det i første fase af forløbet er en stigning i det private forbrug, der trækker den økonomiske aktivitet i vejret, indebærer, at der overgangsvis sker en forringelse af betalingsbalancen. Det forekommer sandsynligt, at der i det første år efter iværksættelsen af et sådant kombineret indgreb kan blive tale om en forøgelse af det løbende betalingsbalanceunderskud af størrelsesordenen ½ mia kr. Derefter vil forbedringen af konkurrenceevnen efterhånden føre til en gradvis styrkelse af betalingsbalancestillingen. Der vil dog næppe blive tale om en forbedring, der medfører meget mere end en udliggning af den umiddelbare betalingsbalanceforringelse i det første år. I modsætning hertil skønner Industrirådet, at der for perioden som helhed bliver tale om en moderat betalingsbalanceforbedring.

Kombinationen af løn- og prisdæmpning med en skattelettelse må også i modsætning til Industrirådets vurdering antages at resultere i en svækkelse af stillingen på de offentlige finanser i det første år. – formentlig af størrelsesordenen 1 mia kr. Afdæmpningen af løn- og prisstigningen vil ganske vist – isoleret set – skønsmæssigt føre til en vis styrkelse af stillingen på de offentlige bud-